

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
El. p. sumin@sumin.lt

2022-01-13 Nr. SD-

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
El. p. LRVkanceliarija@lr.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. BALANDŽIO 21 D. NUTARIMO NR. 447 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKAITIMO PROJEKTO

Lietuvos savivaldybių asociacija (toliau – LSA) susipažino su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektu (toliau – Nutarimo projektas).

Pažymime, kad dalis savivaldybių nespėjo pateikti savo nuomonės dėl Nutarimo projekto, nes jis parengtas ir derinamas skubos tvarka. Be to, kaip pažymėjome Susisiekimo ministerijai išsiųstame LSA 2022 m. sausio 11 d. rašte Nr. (3)-SD-21, nei LSA, nei pačioms savivaldybėms šis Nutarimo projektas nebuvo išsiųstas derinti įprasta teisės aktų derinimo tvarka.

Kaip matyti iš žemiau išdėstytų pastabų, savivaldybėms kyla daug klausimų dėl Nutarimo projekto taikymo, kuriuos, LSA manymu, reikia dar išdiskutuoti su Nutarimo projekto rengėju. Atsižvelgiant į tai, prašome atidžiai įvertinti savivaldybių pateiktas pastabas, pasiūlymus, klausimus ir tik po to inicijuoti Nutarimo projekto priėmimą.

Teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Neaiškūs teisės aktų įgyvendinimo terminai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 8 ir 9 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir 3, 4 straipsnių pripažinimo netekusiu galios įstatymo, priimto 2021 m. gruodžio 23 d. (toliau – KPPP FĮ) 7 str. 3, 4 punktais, *savivaldybės iki 2022-02-28 savivaldybių tarybų nustatyta tvarka turi sudaryti ir viešai paskelbti* savivaldybės interneto svetainėje ir nuolat atnaujinti *vietinės reikšmės kelių objektų prioritetines eiles*, kurios turi būti sudaromos ne trumpesniam kaip trejų metų laikotarpiui.

Susisiekimo ministerija parengė KPPP FĮ pakeitimus įgyvendinantį Nutarimo projektą, kuriuo keičiamas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas). Vadovaujantis **Nutarimo projekto 4 punktu**, Aprašo 9 punktą *įsigalioja nuo 2022-07-01*, kuriame numatyta, kad savivaldybės *turi sudaryti vietinės reikšmės kelių objektų prioritetines eiles*, kurios turi būti tvirtinamos savivaldybių tarybų ir skelbiamos savivaldybių interneto svetainėse.

Vertinant tai, kas aukščiau išdėstyta, **teisės aktuose nesutampa iki kurios datos savivaldybės privalo sudaryti ir viešai paskelbti vietinės reikšmės kelių objektų prioritетines eiles.**

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Susisiekimo ministerija beveik metus rengė ir derino KPPP FĮ, o savivaldybės priimtus pokyčius turi įgyvendinti mažiau nei per 2 mėn. Savivaldybių teigimu, tvarkoms ir eilėms parengti yra nustatyti jų rengimo reikalavimai, tad nėra galimybės to padaryti per 5-6 savaites. Tai yra didelis iššūkis, nes savivaldybėms reikia keisti ne tik turimas tvarkas, prioritетines eiles, bet ir planavimo dokumentus juos derinant prie KPPP FĮ. Be to, naujas tvarkas reikia derinti ir išdiskutuoti su vietos bendruomenėmis, o tai irgi reikalauja pasiruošimo ir laiko. Savivaldybės verčiamos skubos tvarka rengti naujus dokumentus, tvarkas, eiles, nors LAKD finansavimo sutartis pasirašinės tik vieniams metams. Dalies savivaldybių manymu, bent šiais metais turėtų būti leistina teikti objektus pagal turimas patvirtintas eiles. O kitais metais jau būtų privaloma turėti pasitvirtintas naujas prioritетines eiles arba nustatyti tokį racionalų terminą, kad savivaldybės galėtų tinkamai pasiruošti. Juolab kad vadovaujantis KPPP finansavimo įstatymo 7 str. 2 punktu, LR Vyriausybė iki 2021 m. gruodžio 31 d. nepriėmė ir vis dar šiai dienai nepatvirtino Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo, pagal kurį savivaldybės privalo iki 2022 m. vasario 28 d. priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

2. Savivaldybėms trūksta aiškumo dėl vietinės reikšmės kelių objektų prioritетinės eilės sudarymo formos ir teisinės reikšmės (galios) reglamentavimo.

Susisiekimo ministerija, teikdama Nutarimo projektą, pasisako, kad „...kelių infrastruktūros valdytojai bus įpareigoti Programos finansavimo lėšas planuoti ir naudoti *pagal aiškią ir skaidriais kriterijais paremtą tvarką*, kad visuomenei būtų aiškus priimamų investicinių sprendimų pagrįstumas ir motyvai“. Tačiau kaip parengti aiškią tvarką Nutarimo projekto tvarkos apraše ar kitame aiškinamajame dokumente – pasigendama.

Aprašo 8 punkte numatyta, kad savivaldybės turi parengti ir savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinti KPPP finansavimo lėšų paskirstymo tvarkas. Vadovaujantis Valstybinio audito ataskaita 2020 m. gruodžio 1 d. „Kelių infrastruktūros valdymas“ ir dar anksčiau, dauguma savivaldybių patvirtino KPPP finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašus, kuriuose yra aprašytos programos finansavimo lėšų paskirstymo ir numatomų tvarkyti objektų atrankos vykdymo procedūros. Pvz., Panevėžio miesto savivaldybės teigimu, savivaldybės galėtų pasipildyti ar patikslinti jau turimą tvarką, jei Susisiekimo ministerijos parengtame tvarkos apraše ar kitame aiškinamajame rašte būtų aprašyta, kas turi atsispindėti savivaldybių tarybų patvirtintose tvarkose.

Savivaldybėms kyla ir daugiau klausimų. Ar savivaldybės tarybos sprendimu tvirtinamame dokumente pakanka tik objekto pavadinimo, ar reikalinga ir kita informacija, pvz., kelio Nr., bendras kelio ilgis, taisomo ruožo ilgis, plotis, darbų rūšis ir kt.? Pageidautina, kad nebūtų didinama administracinė našta, kad nebūtų reikalaujama perteklinės informacijos. Kokia bus patvirtintos eilės juridinė galia? Ar turės reikšmės sąraše nurodytų objektų eiliškumas? Nereikėtų pamiršti, kad projektų įgyvendinimo sėkmė nėra vienoda visais atvejais, nes priklauso nuo statybos dalyvių veikimo, gamtinių sąlygų, trečiųjų asmenų ir kt.

Nutarimo projekte reikalaujama turėti KPPP finansavimo lėšų paskirstymo tvarkas, tačiau nenurodoma kaip į šias tvarkas turi persikelti trimečio planavimo ir lėšų skyrimo principai. Ar nepakankamai priplanavus ar netikėtai gavus papildomą finansavimą neteks savivaldybės tarybos sprendimus dėl prioritетinės eilės patvirtinimo rengti kelis kartus per metus? Savivaldybės dažnai nepanaudoja joms skirtų lėšų dar ir dėl to, kad jos skiriamos itin vėlai (2021 m. žvyrkelių programos lėšos pervestos liepos mėn.), o jų tikslus panaudojimas turi būti aiškus jau lapkričio viduryje.

3. Nėra aiškiai apibrėžta, ar Aprašo 15 punkte įvardinti Kelių objektų vertinimo kriterijai (bendras eismo intensyvumas; krovinio transporto eismo intensyvumas; kelio objekto ekonominės analizės rodiklių reikšmės; kelio objekto vertė; prisidėjimas savivaldybės biudžeto

lėšomis; kelio objekto tęstinumas) turės būti taikomi sudarant vietinės reikšmės kelių objektų prioritetines eiles, ar tik valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti. Atsižvelgiant į tai, ką Susisiekimo ministerija pristatinėjo KPPP FĮ projekto derinimo metu, minėti kriterijai turėtų būti taikomi tik valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams. Atitinkamai **prašome Aprašo 15 punktą papildyti nuostata „Kelių objektų, finansuojamų pagal Aprašo 12 punktą, vertinimo kriterijai“**, nes to nenurodžius, galima suprasti, kad kriterijai taikomi absoliučiai visiems kelių objektams.

4. Siūlome apsvarstyti Radviliškio rajono savivaldybės siūlymą KPPP finansavimo lėšomis, skirtomis valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti, įtraukti ir kelių objektus vedančius į objektus, kurie pripažinti valstybei ar regionui svarbiais projektais. Tokie projektai yra ypač reikšmingi regionams, kurie užtikrintų tolygią socialinę, ekonominę ir susisiekimo infrastruktūros plėtrą.

5. Dar kartą atkreipiame dėmesį į tai, kad KPPP FĮ rengimo ir derinimo metu, LSA ne kartą Susisiekimo ministeriją informavo apie savivaldybių nuogastavimus dėl 9 procentų vietinės reikšmės kelių finansavimo dalies skyrimo valstybei svarbiems kelių objektams. Akivaizdu, kad į šį finansavimą galės pretenduoti tik pavienių savivaldybių didelės vertės objektai, o juos finansuoti visų savivaldybių kelių sąskaita nėra teisinga. Ateityje daug optimalesnis sprendimas būtų tokius objektus finansuoti ne iš visų savivaldybių KPPP dalies, o iš atskiro finansinio šaltinio (pvz., tikslinių valstybės biudžeto lėšų, Infrastruktūros plėtros fondo, kurį Susisiekimo ministerija planavo steigti, ar kito finansinio instrumento). Šį fondą ministerija planavo steigti su tikslu finansuoti stambius kelių infrastruktūros objektus pritraukiant Europos investicinio banko lėšas, privačias lėšas ir pan. Tokiu atveju visi numatyti 33 proc. KPPP lėšų būtų paskirstomi visų savivaldybių vietinės reikšmės keliams, neišskiriant atskiro „rezervo“ konkreitiems objektams.

Didelį susirūpinimą savivaldybėms kelia tai, kad 2022 m. valstybei svarbių vietinės reikšmės kelių objektų sąrašas bus sudaromas be jokių diskusijų ir kriterijų vertinimo, t. y. iš anksto Nutarimo projekte nurodant, koks objektas bus finansuojamas.

Nutarimo projekto 5 punkte rašoma *„Pavesti susisiekimo ministerijai įtraukti į Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinti teikiamą Valstybei svarbių vietinės reikšmės kelių objektų sąrašą investicinius projektus, kurie buvo pradėti įgyvendinti vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 6 dalimi, bet nebuvo užbaigti 2021 metais“*. Tai reiškia, kad Susisiekimo ministerija beveik visą 9 proc. finansavimą (2022 m. tai sudarys apie 16 mln. eurų) planuoja skirti vienam konkrečiam objektui – Baltijos prospekto objektui Klaipėdoje, kurio darbų užbaigimo vertė, pasak ministerijos atstovų, yra apie 15 mln. eurų. Nors KPPP FĮ derinimo metu Susisiekimo ministerija komunikavo, kad bus rengiamas Aprašas su aiškiais ir skaidriais objektų atrankos kriterijais ir bus sudarytos vienodos galimybės visoms savivaldybėms pretenduoti į papildomą finansavimą.

LSA manymu, tokie ministerijos veiksmai niekaip nedera su KPPP pertvarkos metu deklaruotais tikslais depolitizuoti sprendimų priėmimą ir padidinti skaidrumą. Manytume, kad 2021 metų biudžete patvirtinti objektai turėtų būti užbaigti jiems skiriant tikslines valstybės biudžeto lėšas. O į visą 2022 m. suplanuotą valstybei svarbių vietinės reikšmės kelių finansavimo dalį vienodomis sąlygomis turėtų teisę pretenduoti visos savivaldybės. Atsižvelgiant į tai, tikimės, kad Vyriausybė, Susisiekimo ministerija, bendradarbiaujant su LSA ir savivaldybėmis, ras tinkamiausią sprendimą.

6. Pažymime ir tai, kad trūksta informacijos dėl Aprašo 15 punkto kriterijų vertinimo metodikos. Savivaldybės, ketinančios pretenduoti į Aprašo 12 punkte minimą KPPP finansavimo dalį, privalės vadovautis Aprašo 15 punkte įvardintais kelių objektų vertinimo kriterijais. Dėl to joms reikia aiškiai žinoti, kaip įsivertinti, ar jų teikiamas kelių objektas yra tinkamas šiam finansavimui gauti. Atitinkamai reikėtų patikslinti Aprašo 15 punktą ar pateikti kitą aiškinamąjį raštą apie tai:

- Kokia balų reikšmė/skaičius suteikiamas tam tikram kriterijui?

- Kaip savivaldybės per 1 mėn. turėtų apskaičiuoti bendrą ir krovinio transporto eismo intensyvumą, jei Bendras eismo intensyvumas apskaičiuojamas remiantis vidutiniu metiniu paros eismo intensyvumu kelio ruože, vertinant nuo paskutiniųjų metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., nagrinėjant kelio ruožo faktinius matavimo posto (postų) duomenis?

- Pagal kokią metodiką reikės apskaičiuoti kelio objekto ekonominės analizės rodiklių reikšmes?

7. Nėra aišku, kaip traktuoti Aprašo 9 punkto nuostatą „darbai, atliekami ne mažesniame kaip 1000 m² plote“, kaip matuoti ir ką įskaičiuoti į darbų plotą, ką daryti su mažesnio ploto darbų objektais? Tvarcos aprašo 9 punkte numatyta, kad vietinės reikšmės kelių objektų prioritetingose eilėse turi būti įrašyti objektai, kuriuose bus atliekami naujos statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto darbai ir paprastojo remonto darbai, atliekami ne mažesniame kaip 1000 m² plote. Iš to seka, kad sudarant kelių objektų prioritetingas eiles, visus vietinės reikšmės kelių objektus savivaldybės privalės pateikti m². Žinant, kad Lietuvos automobilių kelių direkcija griežtai reglamentuoja, o kartais ir savaip interpretuoja teisės aktų nuostatas, nesinorėtų sulaukti situacijos, kai į prioritetingą eilę neįrašyti objektai negalės būti finansuojami KPPP lėšomis.

Tauragės rajono savivaldybė siūlo apsvarstyti galimybę atsisakyti reikalavimo į prioritetingas eiles įtraukti ir paprastuosius remontus, kai remontuojamas plotas 1000 m² ir daugiau. Taip pat neaišku, ar aikštelės, takai taip pat turės būti bendroje prioritetingų objektų eilėje.

Atsižvelgiant į kylančius klausimus dėl Aprašo 9 punkto, prašome pateikti išaiškinimą, kaip jis bus taikomas.

8. Aprašo 14 punkte numatyta, kad kelių objektams, finansuojamiems pagal Aprašo 13 punktą, turi būti atlikta sąnaudų naudos analizė, 17.5. punkte - naujos statybos ar rekonstravimo atveju, kai kelio objekto vertė viršija 1 000 tūkst. Eur, turi būti parengtas investicijų projektas kartu su atlikta sąnaudų naudos analize. Apraše nepateikta pagal kokias metodikas savivaldybės turėtų parengti investicijų projektus bei atlikti sąnaudų naudos analizes.

9. Papildoma pastaba – jei Aprašo 13 punkte nurodoma – „Pagal Aprašo 12 punktą finansuojami<...>“, tai taip pat turėtų būti nurodyta ir Aprašo 14 punkte, o ne „finansuojami pagal Aprašo 13 punktą“.

Direktorė

Roma Žakaitienė

Dovilė Sujetaitė, tel. 8 613 48251, el. p. dovile.sujetaite@lsa.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos savivaldybių asociacija 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	LSA Dėl Nutarimo Nr. 447 keitimo projekto
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-01-13 Nr. (3)-SD-27
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-01-13 Nr. 1-486
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ROMA ŽAKAITIENĖ, Direktorė
Sertifikatas išduotas	ROMA ŽAKAITIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-01-13 15:29:25 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-01-13 16:28:40 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-10-08 14:59:00 – 2022-10-08 14:59:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, i.k. 188620589 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:47 iki 2024-12-19 11:01:47
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa 2010 (1.2.0.v20160131-6968)
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-01-13 16:28:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-01-13 16:28:45 Dokumentų valdymo sistema Avilys